

חמדות גנוזות ופנינים יקרים מעטי הצדיקים ופעולתם הליכותיהם בקודש ורום מעלתם של מרנן תלמידי הבעש"ט זי"ע וממטיבי דרכם אוצר בלום וכלי מלא ברכה מסודר וערוך מתוך שיחות הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

אורה

לצדק

הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע
יומא דהילולא - כ"ט אייר תר"י

מעשה דומה התרחש גם אצל הרבי הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב הידוע בכינויו 'סנגורם של ישראל'.

יום כיפור עת תפילת נעילה, מתח בבית המדרש בברדיטשוב, תלמידיו של הרבי הבחינו שמהו לא כשורה, הרבי הקדוש שרוי במתח רב, מבינים שגזרה רעה נגזרה על עם ישראל והרבי עושה מאמצים רבים לבטלה.

בצאת יום הכיפורים יצא הרבי הקדוש מברדיטשוב מבית המדרש כשנהרה על פניו, ניכר שבטלה הגזרה, הומתקו הדינים. לאחר יום הכיפורים גילו לרבי מן השמים שהגזרה נתבטלה בזכות מניין חיילים יהודים ששחררו מצבא הצאר הרוסי שהתאספו יחד בכפר נידח לתפילות יום הכיפורים, ושליח הציבור שעבר לפני התיבה האיר את העולם בתפילתו ובזכותו נקרעה הגזרה.

שנה עברה, ערב יום הקדוש - יום הכיפורים. הרבי הקדוש מברדיטשוב מתכונן לנסיעה, הרבי ביקש לעשות את היום הנשגב במחיצת אותם יהודים פשוטים אשר תפילתם בוקעת רקיעים ומאירה את כל העולמות העליונים. החיילים הפשוטים תושבי הכפר הקטן חרדו למראהו של הרבי הקדוש מברדיטשוב ובקשו ממנו שיעבור לפני התיבה ביום הקדוש ונורא יום הכיפורים, אולם הרבי סירב, "ברצוני שאחד מכם יעבור לפני התיבה".

קודם תפילת נעילה נעמד שליח הציבור לפני ארון הקודש ואמר "שמעו נא ידידי היקרים, בכל העולם כולו עומדים יהודים ומתפללים לקב"ה, כל אחד עומד ומבקש על מה שחסר לו, האחד חסר לו פרנסה, השני חסר לו ילדים, והשלישי זקוק לשידוך הגון".

"אנחנו" התנשא קולו של שליח הציבור, "אנחנו איננו מבקשים על פרנסה, אנו חיילים, מזוננו מסופק לנו מצבא הצאר עד סוף ימינו. משפחה אין לנו, ילדים גם לא. על מה נותר לנו להתפלל?"

"לנו נותר להתפלל רק על דבר אחד" שאג החזן, "שיתגדל ויתקדש שמייה רבא!"
 במוצאי יום הכיפורים אמר רבי לוי יצחק מברדיטשוב לתלמידיו "זהו האור הגדול שראיתי בשנה שעברה, אור שאיר את כל העולמות,

הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זי"ע המכונה רבי מאיר'ל, נולד בשנת תק"מ לאביו הרבי הקדוש רבי אהרון לייב מפרמישלאן ולאמו הרבנית ינטע. הרבי הינו נכדו של רבי מאיר הגדול מפרמישלאן גדול תלמידיו של אור שבעת הימים הבעש"ט.

בצעירותו דבק הרבי ברבו הקדוש רבי מרדכי מקרמניץ, בנו של רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב אשר היה אף הוא מגדולי תלמידי הבעש"ט.

הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן היה ידוע בפשטותו ובענוותנותו הגדולה, ורבות עסק בצדקה וגמילות חסדים ודאג למחסורם של עניי ישראל. בשנת תקע"ג לאחר פטירת אביו מונה הרבי למלאות את מקום אביו הגדול. עד מהרה התפרסם הרבי בגדלותו ובכוחו להושיע את ישראל, ורבים רבים החלו נוהרים לעיר פרמישלאן לעצה ולברכה.

בכ"ט באייר בשנת תר"י נסתלק הרבי לבית עולמו ונקבר בעירו פרמישלאן. הרבי השאיר אחריו את בנו ממשך דרכו רבי צבי מפרמישלאן, ואת בנותיו רוחמה רחל, פרימט רכיל, אסתר צינה, חנה, מרים-חיה.

שיזכה בזכות עצמו לקרבת אלוקים ולמעלות נשגבות.

סנגורם של ישראל

הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן היה ידוע באהבתו לכל יהודי ובדאגה לכל מחסורו, ואף היה מרבה ללמד זכות על בני ישראל העובדים את בוראם באהבה ובדבקות על אף עול הגלות הקשה והמרה.

מעשה נפלא סיפר המנחת אלעזר ממונקאטש בשם הרבי הקדוש משינאווא:

היה זה לילה שקט וחשוך, תושבי פרמישלאן נמו את שנתם זה זמן רב, רק בביתו של הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן דלק לו האור, הרבי ישוב על התורה ועל העבודה שעות ארוכות לתוך הלילה. לפתע נשמעו דפיקות על הדלת, "מי דופק בשעת לילה מאוחרת שכזו?" אמר הגבאי ספק לעצמו ספק לרבי הקדוש ויצא החוצה לראות מה בקשתו של האיש.

בחוץ עמד חייל יהודי שעבר בסמוך יחד עם פלוגתו ובא לבקש ברכה מהרבי. הרבי הקדוש מפרמישלאן שמח לקראתו ובירך אותו בחום ובמאור פנים. לאחר שיצא פנה הרבי לתלמידו הרבי משינאווא ואמר לו: "אתה חושב שמישיח יבוא בזכות השטריימל והספודיק שלנו, לא! רק בזכות האמונה של חיילים כאלו משיח יגיע! בזכות אמונתם הפשוטה של אותם יהודים נצא מהגלות המרה".

הוסיף המנחת אלעזר ממונקאטש וסיפר:

'וארא אל האבות'

'וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל-ש-ד-י ושמיי ה' לא נודעתי להם' (שמות 16).

'וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל-ש-ד-י' אומר הפסוק בספר שמות, והנה רש"י על המקום מבאר (ד"ה וארא) את דברי הפסוק וכותב כך: 'וארא - אל האבות'.

וכעת כולם שואלים מה רש"י בא לומר לנו, מה רש"י לימד אותנו בכך שכתב שהקב"ה נגלה אל האבות?

את התשובה מלמד אותנו הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן: אדם שזכה להיות בנו של צדיק כאשר הוא בא להתפלל הוא נסמך על זכות אבותיו 'הן אבי היה צדיק גדול'. שלא לדבר על אדם שגם שטבו היה צדיק גדול בודאי שסומך על זכות אבותיו.

ממשיך הרבי מפרמישלאן: לרש"י הוקשה מדוע לא כתב הפסוק 'וארא אל אברהם יצחק ויעקב', מדוע כתב 'וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב'? זהו הדבר אשר בא רש"י לבאר וכתב 'וארא אל האבות', הפסוק בא לומר לנו שאין לכלול את כל האבות יחד, כדי לומר לנו שכל היה בפני עצמו, כל אחד מהאבות עבד את בוראו כפי כוחו ולא הסתמך על זכות אבותיו, ביקש להיות ראוי בזכות עצמו.

'וארא אל האבות', אדם צריך לדעת שעליו לעבוד את הקב"ה לפי כוחו ולפי כוונתו, לא לסמוך לא על זכות אבותיו או על ברכת רבותיו, לעבוד את אלוקיו להתפלל להתדבק בקב"ה עד

בקע רגיעים וביטל גזרות, יהודים פשוטים שמבקשים בכל לבם רק על כבוד שמים רק "שיתגדל ויתקדש שמייה רבא!"

"זו כוונתו של הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן", סיים הרבי ממונקאטש את דבריו, "מלך המשיח יבוא בזכות אותם חיילים יהודים, בזכות אותם יהודים פשוטים המבקשים על דבר אחד, יתגדל ויתקדש שמייה רבא. מבקשים רק על הגאולה, רק לשם שמים".

'ארץ ישראל אינה קרדום לחפור בה'

אברך יקר תלמיד חכם ובנן של קדושים נכנס לרבי הקדוש רבי אברהם יעקב מסדיגורא, "בביתו אין לחם לאכול, אין ביכולתי לספק לבני משפחתי את צורכי חייהם הבסיסיים! האם יוכל הרבי לכתוב עבורי מכתב המלצה בו יפרט הרבי עבור נדיבי עם את ייחוסיהם, ויבקש מהם לתמוך בי בעבור אבותיי הקדושים".

אמר לו הרבי הקדוש מסדיגורא: "זכות אבות אינה קרדום לחפור בו, לא מתאים שתבקש כסף מיהודים בזכות אבותיך הקדושים. במקום זאת אכתוב לך המלצה למחותני היקר שהינו בעל נכסים רבים, שימצא לך משרה מכניסה, פרנסה המכבדת את בעליה".

"שמע נא סיפור נאה שהתרחש עם אבי הקדוש רבי ישראל מרוז'ין, המשיך הרבי מסדיגורא, "מעשה שיבאר לך אל נכון את עומק כוונתי".

יהודי ירא שמים, שקדן, ומתמיד גדול, חי בכפר קטן בארץ ישראל, ור' אשר שמו. ימים ולילות היה ישוב ר' אשר בבית המדרש הקטן על התורה ועל העבודה, תורתו אומנותו, במוחו אין מקום לדבר חוץ מהתורה הקדושה מושו חייו. זוגתו הצדקנית דאגה להסיר ממנו כל עול, לקחה על עצמה את עול פרנסת הבית. כסף רב לא היה מצוי בביתם, אולם בני ביתו של ר' אשר הסתפקו במועט, מאושרים בתורה ובאור אשר היא מביאה אל ביתם.

שנים חלפו להם במהירות, גדיים נעשו תיישים, בנותיו של ר' אשר בגרו, ועליו למצוא להם שידוך, שידוך הגון כיאה לבנות תלמיד חכם. אלא שלרש אין כל, זוגתו הצדקנית הצליחה אך בקושי לדאוג לפרנסה השוטפת, אולם מאין תוכל להשיג כסף כה רב עבור נדונייה גדולה ומכובדת.

ערב אחד פנתה האשה לבעלה הגדול ואמרה לו: "שמע נא בעלי היקר, מצוקה זו אינה רק נחלתנו, יהודים רבים בארץ ישראל מתקשים להשיא את בנותיהם. יודעת אני שרבים נוטלים את מקל הנדודים, נוסעים לרוסיה ופולין אל נדיבי עם אשר שמחים לעזור ליהודי ארץ ישראל".

בתחילה ר' אשר לא היה מוכן לשמוע על כך, "איני עוזב את הארץ הקדושה", אמר בתוקף, אולם הזמן עשה את שלו, שלוש בנות מתבגרות בבית אינו דבר של מה בכך. חז"ל הקדושים אומרים 'בתך בגרה שחרר עבדך ותן לה! וודאי שמותר לצאת לחו"ל עבור דבר גדול זה.

אולם דבר אחד היה ברור לו "אומנם נוסע אני לחו"ל לחזור על פתחי נדיבים אבל לא אספר

מאין באתי, לא אעשה את ארץ ישראל קרדום לחפור בה!"

ר' אשר ידע שהחלטתו, שלא לספר מאין בא, תגבה ממנו מחיר יקר, ידע שמלאכתו תהיה קשה יותר, אולם לא שיער בנפשו עד כמה. במזרח אירופה לא חסרו יהודים שחזרו על הפתחים, ור' אשר היה נראה אחד מהם, עוד קבצן נודד, והיחס היה בהתאם...

חודשים רבים הסתובב ר' אשר מעיירה לעיירה אולם ברשותו התקבצו דמים מועטים, בקושי היה בזה כדי לכסות את דמי נסיעתו! אולם על אף הקושי ר' אשר נשאר איתן בהחלטתו, אינו מספר מאין בא, אינו מוכן לעשות את ארץ ישראל קרדום לחפור בה.

זמן רב היטלטל ר' אשר בדרכים נשרך כמו עני ומסכן, באחד הימים נקלע לעיר סדיגורא, מקום מושבו של הרבי הקדוש רבי ישראל מרוז'ין. קשה הייתה הדרך, ר' אשר הרגיש שאינו יכול עוד, לכך החליט להיכנס אל הרבי הקדוש מרוז'ין לעצה ולברכה. "מאין אתם?" שאל אותו הרבי, מול עיניו החודרות של הרבי הקדוש מרוז'ין לא היה יכול ר' אשר להסתיר את מקום מוצאו, ובלית ברירה ענה "בן הארץ הקדושה אנוכי".

"זוכים אתם לדור בארץ הקודש! ארץ האבות! זכות עצומה היא זו, מדוע אם כן נפלו פניך?" שאל הרבי. "שלוש בנות שהגיעו לפרקן וישבות בביתי, ובידי אין מאומה כדי לשדכן". "נדיבי עם אינם ששים לסייע ליהודי ארץ הקודש!?" תמה הרבי.

"חס וחלילה, להיפך שמחים ביותר לסייע, אולם אני קבלתי על עצמי שלא לעשות את ארץ ישראל קרדום לחפור בה, אינני מספר שכן ארץ ישראל אני. אולם כעת..." נשבר קולו של ר' אשר, "מתחיל הספק לכרסם את ליבי, אינני מצליח לאסוף מאומה, אולי הייתה זו טעות, אולי הייתה זו החלטה של שטות והבל" אמר ר' אשר בעיניים מושפלות.

הרבי הקדוש מרוז'ין שקע בהרהורים, ולאחר כמה דקות אמר "הא לך שישה רובלי כסף עבור נשואי בנותיך, ובנוסף אתן לך עצה, סע למחותני היקר רבי דוד'ל מזאבלטוב הידוע בחכמתו הגדולה, מחותני יעניק לך נדבה הגונה ובוודאי יתן לך עצה וברכה".

ר' אשר נטל את רגליו ונסע לעיר זאבלטוב כפי שהורה לו הרבי הקדוש מרוז'ין. עם הגיעו אל העיר נכנס ר' אשר לרבי דוד מזאבלטוב וסיפר את סיפורו. רבי דוד'ל הקשיב לסיפור בקשב ורב ולאחר שנתן לו נדבה הגונה אמר לו "מציע אני שתיסע לפרמישלאן לרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן אשר ידוע כפועל ישועות גדול, בוודאי יעמוד לך למגן ולעזרה, ויתן לך ברכה ועצה טובה".

ארוכה הייתה הדרך לפרמישלאן, ימים רבים שירך ר' אשר את רגליו העייפות בדרכים עד שהגיע למחוז חפצו. באותה התקופה קשה היה להיכנס אל הרבי, רבים צבאו על דלתות ביתו, והיה צורך להמתין ימים רבים עד אשר יגיע תורם להיכנס אל הרבי הקדוש.

לר' אשר לא הייתה סבלנות, הוא החליט

לגשת לגבאו של הרבי ולבקש ממנו שיכניס אותו במהירות לפנים משורת הדין, אולם הגבאי שראה לפניו אדם עני ופשוט לא שש להקדימו לפני אנשים אחרים, "תמתין כמו כולם עד אשר יגיע תורך" גער בו המשמש.

ברירה לא הייתה לו, מה יכול היה לעשות? הלך לבית המדרש והתיישב לעסוק בתורה, 'לולי תורתך שעשועי'. בין מנחה לערבית התיישב לצידו יהודי יקר, זונדל החייט, יהודי זה שבעל מעלה היה הבחין במהרה שלצידו לא יושב יהודי רגיל. "ר' ייד" פנה אליו, "היכן אתה מתאכסן? האם יש לך מקום לאכול?"

מבין ריסי עיניו הבין החייט שמקומו של יהודי זה בבית המדרש. אין לו כל מכר בעיר, ואף הפרוטה אינה מצויה בכיסו, ולכך החליט להזמינו לביתו. עד מהרה הבין זונדל החייט שלא טעה בהבחנתו, זכה לארח בביתו יהודי תלמיד חכם ובעל מעלה.

עברו ימים מספר, שבת הקדושה חלפה על ר' אשר בעיר פרמישלאן, ביום ראשון בבוקר קרא הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן למשמש בקודש ואמר לו "מרגיש שבעירנו פרמישלאן יש אווירא דארץ ישראל, מצא לי נא מיהו האורח מארץ ישראל השוהה בעיר". המשמש החל להסתובב בין האכסנויות שבעיר שואל ומברר האם ראו או שמעו על אורח מארץ הקודש, אולם מאמציו לא נשאו פרי, אף אחד לא ידע לומר דבר. המשמש המשיך לבית המדרש, לבית התמחוי, אולם גם שם לא ידעו לומר לו אודות האורח עליו דיבר הרבי.

חזר המשמש אל הרבי וסיפר לו שמאמציו לא נשאו פרי, "לא הצלחתי למצוא את האורח החשוב". "לא יתכן" ענה הרבי, "מריח אני ריח של ארץ ישראל, בטוח אני שבעירנו שוהה בן הארץ הקדושה, אנא מצא אותו והביאו לפני".

משמשו המסור של הרבי המשיך בחיפושו, ביקר בבית המדרש, בחנויות, בשוק. ברר אצל הסבלים והעגלונים, שאל האם משהו ראה או שמע על יהודי מארץ ישראל, אולם כל מאמציו היו לשווא, אף אחד לא ידע לומר על האורח השוהה בעיר.

בין מנחה לערבית הבחין זונדל החייט במצוקתו של המשמש ופנה אליו ושאל "מה מחפש אתה? אולי אוכל לעזור". המשמש נאנח "מחפש אני יהודי מארץ ישראל, הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן אמר שהוא מריח ריח של ארץ ישראל. אולי אתה יודע על אורח כזה?" "שמע נא" אמר לו החייט, "אינני יודע על אורח מארץ ישראל, אולם בביתי יושב כמה ימים אורח בעל מעשה, יהודי מופלג ומתלמיד חכם, אולי זהו האיש אשר אתה מבקש".

במהירות צעדו השנים לביתו של זונדל החייט, אולי כאן טמונה התעלומה. "שלוש עליכם ר' ייד" אמר המשמש, "מאין אתם? אולי הנכם מארץ ישראל?" ר' אשר הופתע מהשאלה ובחר לשתוק, דבק בהחלטתו שלא לספר מאין בא והיכן הוא דר. אולם המשמש לא וויתר "מאין אתם? חייב אני לדעת, הרבי הקדוש צווה עלי לחפש את האורח מארץ ישראל".

ר' אשר הבין שאין לו ברירה, הן הרבי הקדוש

רבי מאיר'ל מפרמישלאן מעוניין לפגוש בו, אינו יכול להסתיר זאת עוד, "אכן, בן ארץ ישראל אני" ענה בקול שקט. "אתה הוא האורח מארץ ישראל!" צהל המשמש, "כה רבות חיפשתי אחרך, הרבי הקדוש מבקש לראות אותך!"

"יהודי מארץ ישראל, אברך תלמיד חכם בן הארץ הקדושה", שמח הרבי הקדוש מפרמישלאן לקראתו, "אני מחכה לך שנים רבות!" ר' אשר לא הבין, האם שמע נכון, האם הרבי הקדוש אמר שהוא מחכה לבואו שנים ארוכות!?

"דע לך", אמר לו הרבי, "לפני שנים רבות צווי עלי מן השמים לשמור כסף עבורך! בשמים מאוד מעריכים את לימוד התורה ועבודת השם שלך מתוך הדחק. בשמים לא רצו להפריע את לימודך, כל דקה של לימוד תורה ותפילה יקרה מאוד בשמים. לכן לפני שנים רבות בעת שנולדו בנותיך צווי עלי מן השמים לחסוך עבורך כסף עבור נשואי בנותיך!"

הרבי התכופף למגירת שולחנו והוציא תיבה גדולה וכבדה, "הא לך", אמר לו הרבי. ר' אשר פותח את התיבה ומגלה בתוכה מטבעות זהב רבות, מטבעות המכוסות באבק רב, ניכר עליהן שהן ממתנות שנים רבות, כה רב היה האבק אשר עליהן עד אשר לא היה ניכר שמדובר במטבעות יקרות, מטבעות של זהב.

"חזור לביתך, מטבעות אלו מספיקות לנשואי בנותיך, ואף לכלכלת בני ביתך בריווח".

בדרכו חזרה עבר ר' אשר מידועינו בסדיגורא, נכנס שוב של הרבי הקדוש מרוז'ין, ביקש לספר לו כיצד נפל דבר. הרבי הקדוש מרוז'ין התרגש לשמוע את הסיפור הנפלא ובקש לראות את המעות אשר שמר הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן שנים כה רבות. הרבי הקדוש מרוז'ין ביקש להראות את חיבתו למעשה זה, לכן הוציא הרבי את המטבעות הרבות מהתיבה, נייער ממנה את האבק שעליה, והחל לנקות את המטבעות הרבות עד אשר הבהיקו שוב כמטבעות זהב.

"ראה נא כמה גדולה זכותו של יהודי זה" סיים הרבי הקדוש רבי אברהם יעקב מסדיגורא את סיפורו, "ראה למה זכה יהודי אשר החליט שלא להשתמש בכתרה של ארץ ישראל, שלא לעשות את ארץ ישראל קרדום לחפור בה. יהודי זה זכה ששנים רבות קודם לכן גילו מן השמים לרבי מאיר'ל מפרמישלאן שעליו לדאוג לנשואי בנותיו של יהודי קדוש ויקר זה".

כפיפות והכנעה לצדיק

מחסידיו הנאמנים של הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן היה ר' יחיאל, דבוק היה ברבו הקדוש ולא היה עושה קטנה או גדולה בלא להיוועץ ברבו הגדול. ר' יחיאל זה יהודי אמיד היה, ברשותו היה בית חרושת גדול לעצים אשר ממנו הייתה פרנסתו. עושר רב לא היה לו מכך, אולם הדבר הספיק לכלכלת בני ביתו בריווח, ואף לתמוך בעניי עירו ביד רחבה.

באחד הימים נכנס למשרדו אחד העובדים "גבאיו של הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן מחפשים אותך". "הכניסם הנה מיד" אמר ר'

יחיאל "הן כבוד רב הוא לארח במשרדי את משמשיו של הרבי הקדוש".

"שליחות לנו אליך" פתחו משמשיו של הרבי, "הרבי בקש שתכנס אליו, ברצונו להטיל עליך שליחות חשובה". ר' יחיאל התפלא הן לא היה מגדולי החסידים אשר בפרמישלאן, עוד חסיד בין החסידים הרבים, הרבי לא היה רגיל להטיל עליו שליחויות מיוחדות. אולם ר' יחיאל חסיד נאמן לא שואל שאלות, הרבי מזמן אותו והוא אומר 'הנני'.

"בקשה לי אליך", אמר לו הרבי מיד שנכנס לחדרו, "האריז"ל הקדוש כותב שכל הנזהר ממשוהו חמץ ניצול מכל חטא בכל השנה כולה, לכן מחמיר אני להחליף את כל הכפות בביתי בכל שנה ושנה, מקפיד אני שכלי האכילה של חג הפסח יהיו חדשים, ושלא נעשה בהם כל שימוש".

"בכל שנה", המשיך הרבי, "מנהגי היה לנסוע לבית החרושת בעצמי, בודק ומסתכל שאין בהם כל חשש חמץ. השנה אין בכוחי לנסוע, ברצוני למנות אותך לשליח, אתה תעשה זאת במקומי".

"כל אשר יבקש הרבי אעשה", אמר ר' יחיאל בהתרגשות. "אין זה דבר קל" אמר הרבי, "יש להשגיח על ייצור הכפות מתחילתו, עליך להשגיח מרגע כריתת העצים עד סיום הכנת הכפות, ממש כמו מצות! האם יכול אתה להבטיח לי שכן יהיה?" "בוודאי!" ענה ר' יחיאל, "מבטיח אני לרבי שכן אעשה".

בדחילו ורחימו החל ר' יחיאל בייצור הכפות. חיפש בעל מלאכה מומחה ואמין שיעשה כפות עבור הרבי, תחילה דאג לנקות בעצמו את בית המלאכה שלא יהיה שם חשש חמץ, הלך עמו ליער לכרות עצים ושמר כל הזמן שלא יהיה חשש חמץ בכפות. לאחר מאמצים מרובים היו בידו של ר' יחיאל מאה כפות, כפות אשר נעשו בתכלית ההידור והשמירה מחמץ.

בשמחה רבה נכנס ר' יחיאל אל הרבי, "הנה, זכיתי לעשות ככל אשר ביקש הרבי", אמר ר' יחיאל בצהלה והניח על השולחן ארגז עץ גדול מלא בכפיות חדשות ומהודרות. הרבי פתח את הארגז והביט בכפות בשמחה, אולם לפתע נאנח "אוי ויי, מאיר'ל לא יכול להשתמש בכפות הללו! כשם שחמץ אסור במשהו, כך עבודה זרה אסור במשהו. נודף מכפות אלו ריח של עבודה זרה!"

ר' יחיאל נדהם, עבודה זרה! הן הכין את הכפות בתכלית ההידור והשמירה, יכול הוא להעיד שבכפות אלו אין סרך של עבודה זרה וחמץ. אולם הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן יודע את אשר לפניו, ר' יחיאל החליט לברר את הדבר לעומק.

בירור קצר העלה שאותו עגלון אשר לקח אותו מבית המלאכה לביתו של הרבי סחב בעגלתו דברים נוספים, תשמישי עבודה זרה! חפצים שונים עבור חגאות הגויים. ר' יחיאל נדהם, זכה לראות בחוש את כוחו הגדול של הרבי הקדוש, בלבו גמלה ההחלטה 'אעשה הכל מחדש, אמלא את שליחותי על הצד הטוב ביותר'.

שוב ניגש ר' יחיאל למלאכה, ניקה והשגיח מכל חשש חמץ, מכל חשש של עבודה זרה.

לאחר ימים של מאמצים שוב היו בידו מאה כפות חדשות עבור הרבי. כעת לא סמך ר' יחיאל על איש, החליט לשאת את הכפות על כתפיו, לא מסיר את עיניו לרגע.

סמוך לחג הגיע ר' יחיאל לפרמישלאן, ביתו של הרבי היה נקי לפסח, הן החג ממשמש ובא. הרבי קיבל את פניו בשמחה פתח את הארגז ונהרה נשפכה על פניו, "אלו כפות מהודרות, נקיות מכל חשש חמץ, אין בהם שמץ וסרך של עבודה זרה!"

"עליך להזדרז לנסוע לביתך", אמר לו הרבי, "הן החג ממשמש ובא". "רבעצן! יש להכין לר' יחיאל צידה לדרך, הן דרך ארוכה לפניו". "רבי" לחש ר' יחיאל, יש עימדי צידה מרובה, אין צורך לטרוח, ברוך ה' יש לי הכל, אני לא צריך מאומה". אולם הרבי כאילו לא שמע את דבריו וקרא שוב "רבעצן! יש להכין לר' יחיאל צידה לדרך, הן דרך ארוכה לפניו". ושוב ר' יחיאל לוחש לרבי "לא, שהרבי לא יטרח, אינני צריך מאומה". "אם כן" אמר הרבי, "אם אינך צריך צידה לא יכינו עבורך, לך לשלום לדרךך".

תם לו חג הפסח ור' יחיאל חוזר לשגרת חייו, חוזר לנהל את מפעלו המשגשג. ימים חלפו ור' יחיאל מבין שמשוהו לא כשורה, רווחי המפעל יורדים, עסקיו נכשלים, והוא החל לרדת מדחי אל דחי. מאמציו המרובים לעצור את ההתדרדרות כשלו, ובתוך תקופה קצרה הפסיד ר' יחיאל את כל רכשו!

"הכפות של הרבי, הכפות של הרבי הקדוש רבי מאיר'ל מפרמישלאן!" חלפה המחשבה במוחו, "אולי קשור הדבר?"

בלב שבור נכנס ר' יחיאל אל רבו הקדוש ובקול בוכים אמר "וכי זו תורה וזו שכרה, מדוע זה מגיע לך? כה התאמצתי לעשות את רצונו של הרבי איך יתכן שבזמן כה מועט אשאר נקי מנכסי?"

נאנח הרבי הקדוש ואמר "וכי מאיר'ל צריך כפות, וכי חסר אנשים אשר ישושו לעשות זאת! מאיר'ל ביקש להשפיע עשירות לדורי דורות! אלא שעשירות לא מקבלים סתם כך, כדי לזכות בעשירות יש לעשות מעשה גדול, לטרוח רבות בהכנת הכפות בהידור רב".

"אבל מה מאיר'ל יכול לעשות" המשיך הרבי, "אמרתני תנו לו צידה לדרך, כוונתי להשפיע שפע וברכה, אולם אתה חכם בעינך, אמרת שאתה לא צריך... אם אתה לא צריך איך מאיר'ל יוכל להשפיע שפע...". סיים הרבי בצער. "מה אעשה לך. כעת אין בידי להושיע".

מה עלינו ללמוד מכך?

הכנעה לצדיק!

אדם מגיע לפני רבו מבקש עצה וברכה, ואכן הרבי מברך ומשפיע, אולם לעיתים האדם מתחכם מבקש שוב, חושב שהרבי לא הבין, חושב שהצדיק זקוק להסבר נוסף. התחכמות זו וחוסר הכנעה לצדיק מפריעה לאדם לקבל את השפע המוכן לו!

רק על ידי כפיפות והכנעה ניתן לזכות לכל השפע והקדושה אשר מוכן לרדת אלינו משמים!